

Egy kutyának nem lehet hazudni

Hogyan vehető rá egy kutya, hogy a filmrendező által elképzelt módon viselkedjen? Többek között erről is mesélt lapcsoportunknak László József István. Acsík-szeredai férfi huszonnégyszer éve dolgozik kutyakiképzőként, és nemcsak munkakutyákat képez, vagy a gazdiknak tanítja meg, hogyan bánjanak a kutyájukkal, hanem több filmforgatáson is részt vett.

Rin és Aka nevű német juhászkutya társaságában érkezik László József István a megbeszélte találkozóra. Melényzsebében egy kiscica is van, mint később kiderül, az is képzés alanya. A csíkszeredai férfi évek óta foglalkozik kutyakiképzéssel, ennek köszönhetően került be a filmkészítés világába is. „Gyerekkoromban voltak állataim, de nem foglalkoztatott a gondolat, hogy én tanítsam őket. Autósiskolát végeztem, kamionsófor voltam, mielőtt kutyáztam volna. Aztán történt egy csúnya baleset, elvették a jogosítványomat, autószerelő lettem. Közben lett egy kutyám, úgy hívták, hogy Topi. Keverékkutya volt, úgymond kutyas lettem. Próbáltam tudatosan nevelni, jártam vele kutyasuliba, vele kezdődött az első lépés afelé, hogy kutyakiképző lettem később. Ez huszonnégyszer évvel ezelőtt történt. A kutyaiskolás csoporttal én is jártam bemu-

Puhány embernek nem jó a domináns eb

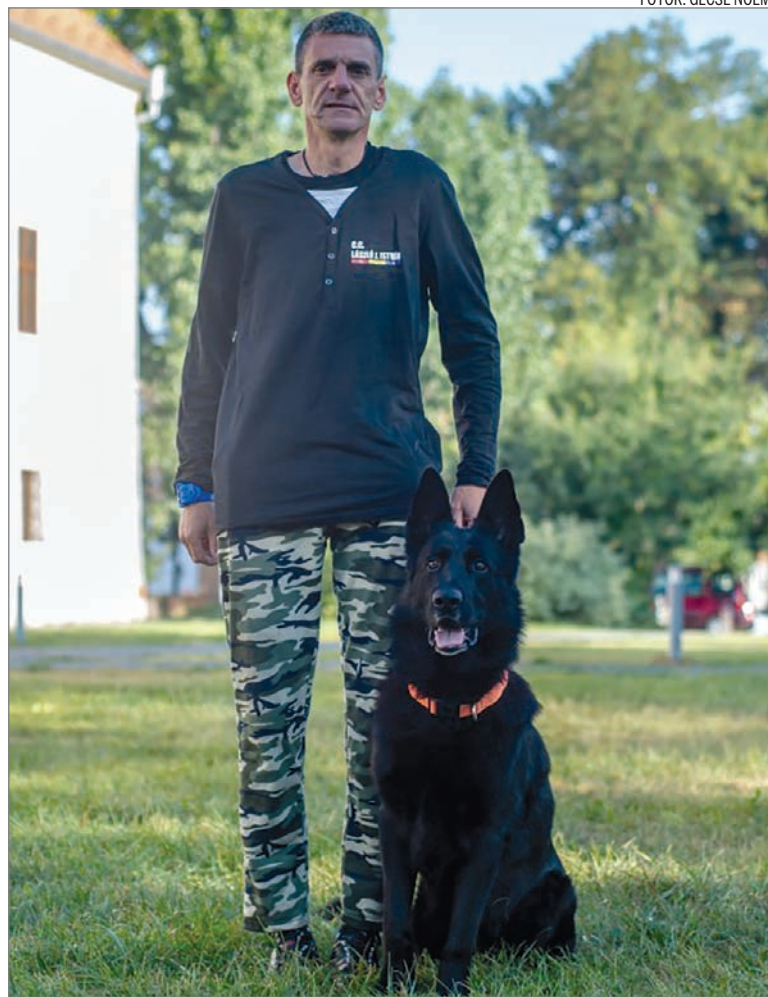
Mint mondja, nagyon fontos, hogy milyen lelkiállapotban megy be a felvezető, amikor közös munkáról van szó. Nem elég, ha csak odadobja a labdát a kutyának. Egy erős típusú, domináns kutya kevésbé, de egy érzékenyebb eb érzi, ha a felvezetőjének nem jó a lelkiállapota. Egy kutyának nem lehet hazudni. „Ha folyamatosan rossz rezgés éri, elfásulhat. Erzi, ha ideges vagy depressziós vagy, ha nem tudsz örüvendeni. Hiába mondd neki, hogy brávo, ha közben a villanyszámlára gondolsz. Fontos, hogy amikor kutyát választunk magunknak, vegyük számba, hogy mennyi időnk van rá. Fontos, hogy egymásra találjon a gazdi és a kutya. Egy magabiztos, nem durva, de erélyes ember egy érzékeny kutyával nem jó csapat. Ugyanígy egy domináns kutya egy puhány emberrel nem

gyarázza a szakember. Rámutat, a végső cél az eb kiképzésekor az, hogy az adott élethelyzetben fogadjon szót. Ha például sokat utazik a gazdája, akkor hozzá kell szoktatni a kutyát az autóhoz. Tehát a legfontosabb, hogy a családban, ahol él, szót fogadjon.

Filmforgatáson: van, amelyik színész fél a kutyától

László József Istvánt 2005-ben kérték fel először filmes munkára. Ő akkor már hat éve aktívan foglalkozott kutyákkal. Az érsek látogatása című film hargitafürdői forgatásakor került bele a filmes világba. A forgatások alatt ismerkedett össze a gödöllői kutyás csapattal, majd el is ment oda tapasztalatcserére, később két évig dolgozott náluk. Azóta még hat film készítésénél működött közre kutyakiképzőként: Hellboy 2. (Tomi nevű kutyával), a Holdherceg-nő (Lurkó és Berci), Auschwitz (Rin), Mézga család (Lujzika), legutóbb pedig az Auschwitz 2. forgatásán vett részt Buftéan.

A forgatásokkal kapcsolatban a kiképző elmondta, a kutyáknak is castingot tartanak, hogy a rendező megtalálja az elképzeléseinek megfelelőit. „Van olyan, aki megengedheti magának, hogy öt-hat filmes kutyát tartson, de az luxus. A legtöbb keverék, nem fajkutya. Az egyik nagyon jól tud ugatni mindenféle pózban, a másik vigyorog, a harmadiknak fröcsköl a nyála. A rendező jön és mondja, hogy ilyen vagy olyan kutya kell. Előre tisztázzuk, hogy a színésszel vagy statisztával kell dolgozzon a kutya, vagy a kutyakiképzővel. Mert van, amelyik színész fél a kutyától, és akkor dublőr csinálja meg a jelenetet. Beöltöztetnek, megfestik a hajadat, vagy oldalról filmeznek. A harapós jeleneteket általában egy színész sem

FOTÓK: GECSE NOÉMI

László József István szerint bármelyik kutyát meg lehet tanítani valamilyen alapszinten, de az a lényeg, hogy otthon működjön együtt a gazdival

Egy kutyának nem lehet hazudni. „Ha folyamatosan rossz rezgés éri, elfásulhat a kutya. Erzi, ha ideges vagy depressziós vagy, ha nem tudsz örüvendeni. Hiába mondd neki, hogy brávo, ha közben a villanyszámlára gondolsz.

tatókra, és kezdett foglalkoztatni, hogy az átlagos szintnél jobban kiképezzem a saját kutyámat, majd megpróbálkoztam ismerősök kutyáival is. Akkor még nem volt bennem hivatástudat, csak egyfajta kíváncsiság” – emlékszik vissza a kezdetekre László József István.

Egyre többen kértek tanácsot tőle a kutyák kiképzését illetően. Egy volt főnökének a német juhászkutyáját is képezte, 1998-ban kutyasétáltatóként alkalmazták tizenkét kutyához. Az első kiképzővizsgáját Szébenben tette le, majd a mentőkutyák és nyomozókutyák kiképzésére is levizsgázott. Azt szerette volna, ha minél több kutyát megért. Magyarországon a Gödöllői Sportcentrumban elvégzett egy másik tanfolyamot, majd 2007–2009 között ott dolgozott.

„Megtanították, hogyan kell kommunikálni nemcsak a kutyával, hanem a gazdájával. Mert bármelyik kutyát meg lehet tanítani valamilyen alapszinten, de az a lényeg, hogy otthon működjön együtt a gazdival, az emberfaktor márpedig kizárhatatlan. Érdekes része volt ez a kutyakiképzésnek. Meg kellett tanulni az embereket is kezelni: a kutyás gazdikat. S így lassan hivatásszerű lett a kutyakiképzés. 2012 óta aktív munkakutyákkal foglalkozok, a rendőrségnek is képezek ki ebeket, vettünk már részt éles bevetésen is egy földrengés után. Van hivatalos állásom, szabadidőmben próbálok itthon segíteni, a kutyaiskolát működtettem tizenkét éven keresztül, most már házhoz megyek, egyéni kutya-gazdi kiképzéseket tartok.”

tud jól működni. Fontos, hogy amikor négy lábút választunk magunknak, vegyük számba, hogy mennyi időnk van, milyen fajta. Ha tíz órát ülök a számítógép mellett, nem kocogok, akkor ne vegyek például foxterriert vagy pulit, hiába az az álomom gyerekkorom óta, mert annak a kutyának több kell. Nem fogom tudni az igényeit kielégíteni, és lesz egy frusztrált kutyám, amelyiket pórázon tartok” – ma-

Fontos, hogy amikor kutyát választunk magunknak, vegyük számba, mennyi időnk van az ebre

Elkábitott kutyák földrengéses jelenetben

A kiképző hangsúlyozza, a filmes munkák mindegyikét egyfajta feladatként fogja fel, ahol elsősorban a kutyára kell figyelnie, a kutya igényeit kell néznie. Ő az, akinek meg kell győznie a rendezőt arról, hogy mit lehet és mit nem. Nem szól bele ugyan az elképzelésbe, de javasolni szokta, hogy a kutyás jeleneteket milyen sorrendben vegyék fel, mert például a harmadik-negyedik forgatási napon a kutya már nem tud úgy teljesíteni, mint az előző. „Mindenki úgy táncol, ahogy a rendező mondja. A művészemberekről tudni kell, hogy hóbortosak. Én ezt elviselem bizonyos összegért, bizonyos napig. Ez nem olyan közeg, ahol szívesen ülök hosszabb ideig. Próbálok minél rövidebb idő alatt elvégezni, amit kell. Folyamatos kommunikálást igényel ez a stábbal, ahol elsősorban a kutya igényeit kell figyelni. A kutyából majdnem minden kiváltható. Az egyik földrengéses katasztrófa-filmben jött a világvége, és az volt a kérdés, hogy a kutyák dülöngélve menjenek egy hosszú folyosón. Érkezett az állatorvos, bódítani kellett a kutyákat. Ez egyfajta szélsőség, amelyet el lehet vinni egy darabig, a kiképző dönti el, meddig megy el. Nem ez a kihívás egy filmes munka esetében, hanem az, hogy rövid idő alatt olyan emberrel szoktasd össze a kutyát, aki esetleg fél tőle. Ez szokott sikerélmény lenni számomra. Olyan, mintha átadnám a saját kutyámat, örökre adnám. Elmesélek mindent, hogy miként nyúljon hozzá, milyen hangon beszéljen a kutyával, a jelenet sikeréért. Általában a jó kutyások és a jó színészek megkapják egymást. Ez csapatmunka” – véli László József István.